

סרטים

העידה

שני קוני למל (אורה, חיפה; בקרוב: הוד, תל-אביב, ישראל) הספרות העברית הקימה כבר מצבה לעיירה היהודית, מי שקורא את ספריהם של הסופרים שחי בה ותיארו אותה מקבל תמונה חיה תוססת של עולם מזור, אחר, מעוות קצת, אבל אהוב למרות כל הפגמים שבו.

ספרות למען איירה. בכמה סרטים אידישיים של התקופה ניתנת אותה התמונה של אותה עיירה, ואם כבר נע הגג מתאר עיירה מיוחדת שהומצאה על ידי המחבר לפי דרישתם וטעמם של המוני אמריקה, הרי שני קוני למל, בבימויו של ישראל בקר מחזיר את הצופה המעוניין אל העיירה האמיתית, כפי שתוארה וצולמה ממקור ראשון. שני קוני למל לא נכתב על ידי שלום עליכם ולא על ידי מנדלי מוכרספרים. אין בו, לכן, ההומור העדין והעשיר של הראשון, ולא ההומור המכאיב הצורב של השני. בתסריט שנכתב על ידי ישראל בקר ואלכס מימון, לפי מחזהו של גולפאדן, יש מעט מאוד זכר לשפה העשירה, הנפלאה, השוטפת של סופריה הגדולים של התקופה.

העלילה הקומית של גולפאדן, המבוססת על בלבול דמויות, והחלפת קוני למל אחד בקוני למל שני, סוטה בסרט לעתים קרובות מדי הצידה, ומאבדת את השטף שלה.

ברור שהססיות נעשו למען האווירה, וברור שהאווירה של העיירה וחיי העיירה של אותם הימים הם הנושא העיקרי של הסרט, והעלילה הקומית היא רק שלד. תירוצו, אבל שני הדברים לא צריכים לסתור זה אחד את השני. אפשר לקיים עלילה רצופה שוטפת בנוייה היטב ולהכניס לתוכה כל



יית התאומים ב"קוני למל" בלבוב דמויות

מה שרוצים, מבלי לשבור את הציפייה לראות השיא. מבלי לפרור את המאורעות, מה עוד שכמה תמונות צדדיות אינן הכרחיות לכל עלילה ולא לאווירה. אבל כל החסרונות הללו מנוטרלים על ידי מספר רב מאוד של תמונות מרשימות, מעמידים מרתקים, סצינות המוניות הנראות אותן טוה, שירים ומוסיקה ערבים, מסך רחב, צבעים, ומשחק מצויין של הרבה שחקנים.

העיקר האישיות. מייק בורשטיין, ה"שניקונילמל", הוא כשרון קומי שאינו מוטל בשום ספק, הוא ממלא בסרט שני תפקידים, ונותן לכל תפקיד את האופי שלו וההומור שלו. בקטעי השירה והתנועה, הוא אפילו עולה על עצמו. רינה גנור, שמאל ורודנסקי, רפאל קלצקי, אהרון מסקין, שלישיית ה"תאומים והשא", ממלאים כולם תפקידים יפים ומשכנעים. אך גרמן אוניקובסקי היא אחד הפלאים של הסרט, היא מוכיחה שוב כמה שהקולנוע, כמו התיאטרון, אוהב אישיות וכשרון, ומעדיף אותם, אפילו, על פני יופי חטוב. כדאי לקולנוע הישראלי לקבל את ההוכחה הזאת.

תמונות השיא של הסרט, כמו תמונת החתונה ותמונת החלום, עשויות מצויין,

ברגש, בטעם, בחוש ובידע קולנועי, וכן גם תמונות רבות אחרות. השחקנים ר' משתתפי הסרט מספרים שאת הידע הזה תרם לסרט הבמאי דוד פרלוב, ששימש בו יועץ קולנועי. מפליא על כן, ששמו לא מופיע על שום מודעה ממודעות הסרט.

ארץ הקסמים

הקיסם מארץ עוץ (אסתר, תל-אביב; ארצות-הברית) הוא סרט לילדים, ולכל מי שהילדים שלו עסוקים במשחקים, ולא יכיר לים להילחם אליו.

לספרי הילדים כעלי הרבה יש הומור מיוחד, מעניין. עצם האנשה החיות, יש בה הומור. לביאה ההולכת לשאול קצת קמח אצל שכנתה, זה דבר מצחיק. אך יש ספרי ילדים שאינם מסתפקים רק בהשאאת החיה לאדם, אלא משתמשים בעולם המוזר של הילדים, עם כל החיות המשונות המצויות בתוכם, כדי לשנות בעזרתו תכונות אנושיות וחברתיות ולהפכן לקריקטורות. זה נראות טבעיות ומציאותיות בעולם דמיוני זה. בקוסם מארץ עוץ יש פארוויה על הד אדם, כפי שהחברה צרה אותו. בעזרת שלוש דמויות דמיוניות: דחליל בלי שכל, איש פח ללא לב, ואריה ללא-אומץ, מוכיח הסיפור את השקר שבסימנים והאותות שהחברה מציינת ומזהה בעזרתם את בני האדם. נוסף לפארוויה, לא שכה הבמאי גם את הקסם האגדותי של הסיפור. הסרט שהיה בתחילתו שחור לבן הופך צבעוני לגמרי מרגע שהילדה פותחת את דלת ביתה ונכנסת לארץ הנפלאה, ארץ עוץ. גיודי גרלאנד מילאה היטב את התפקיד שהיה הראשון בקריירה הארוכה שלה.

על השירים הממלאים את הסרט אין מה לדבר, הם הפכו שלגרים עוד בשנת 1939, השנה בה הופק הסרט.

ספרג פקינג

לפקינג וחזרה (ירון, תל-אביב; ארצות-הברית) עכשיו נודע שמרקו פולו היה צעיר יפהפה כזה, שיצא לסין להציל את העולם ממלחמה בין הסינים לאירופים. דרכו לסין היתה רצופה יפהפיות נוסח הסטלגים וגיימס בונד, שהחזיקו שטים בידים, ונפלו לרגליה של מרקו, כשהן לבושות בליקני ועם קיני.

הוא פגש בדרכו גם מין גולדפינגר, מכוסה בנערות ערומות והורג את כולן, ועוד כמה רקדניות בסך בלב המדבר. כשהוא הגיע לסין הוא מצא שם סטסיסטים הוליוודיים, ויקוקין די-נור מאולפני ההסרטה, ופצצות שגלחקו מהצילומים של מלחמת הי עולם השנייה. הבמאי לא רק שלא טרח לברר את ההבדל בין הויקוקין של אז ושל היום, הוא אפילו לא טרח לברר אם הסינים של אז דיברו אנגלית או סינית.

סרטי תנובה

עמק הנקבות (מקסים, תל-אביב) לילי נכנסה להריון מלי, שהוא האיש הרע ונשוי לגיין. שני האחים שלה מנסים לרצוח את איוואן, שהוא האיש הטוב, ומחפה על לי. הפרות מטיילות ללא הפסקה, והגיבורים רוצים אותן ומעלים זכרונות.

מה זה, זה סרט של תנובה? שאל ההמון של קולנוע מקסים מהשורות הראשונות. "הסרט של שבוע שעבר היה עוד יותר טוב", ענה לו ההמון מהשורות האחרונות. "הקול המון", כבר נאמר במקומות מהימנים יותר, "כקול שדי".

תדרין

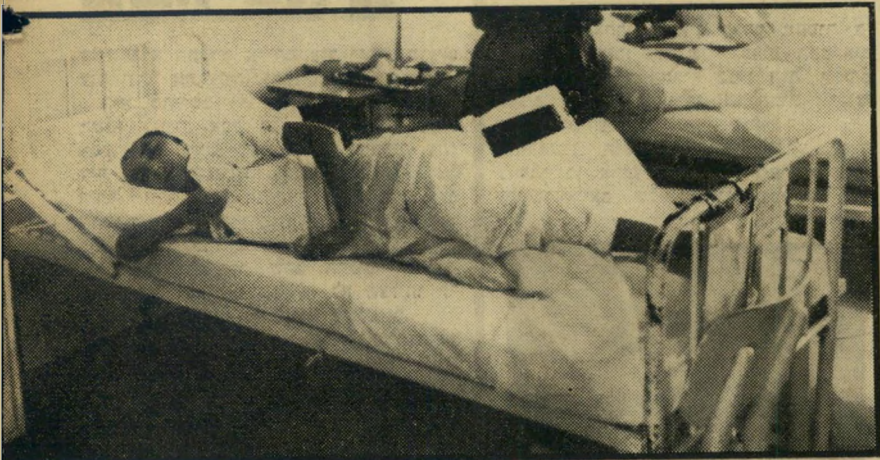
*** **המרגל שחזר מן הכפור** (אלנבי, תל-אביב) סיפורו של מרגל אנושי, הנשחק בין הכוחות הגדולים, המשחקים ביניהם משחקים פוליטיים מסובכים. עלילה בנויה היטב, בימוי יעיל, ומשחק מצויין. **★ הילד מעבר לרחוב** (ארמונד-דוד, תל-אביב; אורגיל, ירושלים; חן, חיפה) סיפור ריאליסטי על ילד קטן הסובל מעונו, מתנאים קשים ומאבא שיכור. משחק מצויין של אריה אליאס.

★ **שבועה פלאי עומם** (סינרמה, תל-אביב) יערות בראזיל, הפירמידות של מצרים, ארץ-ישראל, הגיישות של יפאן, ועוד כמה פלאי תבל, דוהרים בשלושה מימדים, אל תוך האולם הענקי, המפואר והמרופד. **★ מזה חדש, פוסיקאט?** (פרים, תל-אביב) סרט משגע שנחשב למטורף, למרות ההומור המסורתי, על פסיכים ופסיכיאטרים, נשים וגברים, חתיכים וחתיכות. צחת שחקנים גדול, ומירון מרתק בסוף.



העברין הנמלם

אשר נתפס לבסוף עלידי המשטרה לאחר שקפץ מחלון הקומה השנייה. אלברט קדושין, בעל עבר פלילי עשיר, אילץ קסניות שפגש ברחוב לעבוד בזנות ואף לרקוד עירומות לפני אורחים.



הקורבן

של תאונת-דרכים, שהביאה לגילוי האורגיות הפרועות בבאר-שבע, היא רחל, אשתו של אלברט קדושין. היא נפצעה קשה בראשה, כאשר נסעה לחביא תקליטים לאורגיה, בה אולצו הקסניות לערוך הצגת חשפנות לאורחים.

ארבע ילדות קטניות הוחזקו בצריף-אסבסט, מוקף תיל, שעליו הופקד כלבי-שמירה, ליד באר-שבע. הילדות, בנייהן שתי אחיות, אולצו לעבוד בינות, ולרקוד ערומות לפני אורחים. תמונת זאת קיבלו מקום-לינה זמון למחיתתן. כשלא הצליחו הילדות להביא אתנן, הן לא קיבלו איכל.

העירה במשטרה אחת משתי האחיות: **לפני חורש וחצי בערך, פגשתי את אל-ברט קדושין ברחוב. הלכנו שנינו לצריף שלו במעברה, ושם הוא עשה לי סיגריה חשיש. ואחר כך הוא גם שכב איתי. הוא שאל אותי אם אני מסכימה לשבת אצלו בבית, אז הסכמתי, והתחלתי לעבוד אצלו. יותר מאוחר גם התחילה אחותי ככה.**

היינו אוכלות ושותות וישנות אצלו, עבור זה שתמיד הביא לנו גברים לשכב איתם, תמורת כסף עבורו. לפעמים היינו שוכבות עם גברים בצריף שלו, ולפעמים הוא היה מביא לנו גברים והיינו שוכבות איתם מחוץ לצריף.

★ ★ ★

נערות בגי 14-17

הפרשה המוזענת הזאת התגלתה לגמרי במיקרה, בעקבות תאונת דרכים סתמית, הודות לזריזות המשטרה, שגילתה תושיה מפליאה. **וכך נרשם בדו"ח המשפירתי:** "ביום השישי, ה-22 ליוני, בשעה שלוש לפנות בוקר, הובאה לבית-החולים בבאר-שבע אשה נטולת הכרה. נהג המונית ש-הביא אותה סיפר לרופא התורן שהאשה התחלקה במעברת חצרים, ואיבדה את הכרה. הרופא התקשר מיד עם המשטרה, וניידת משטרה, שחשה למקום, התחילה לחפש מי היא האשה, ומה הגורם האמיתי לפציעתה.

"משגילו אנשי המשטרה כי האשה היא רחל קדושין, אשתו של עברין, ניגשו ביום הרביעי לצריף של אלברט קדושין, במעברת חצרים. הם גילו שמסביב לצריף יש גדר תיל. בין הגדר לצריף הסתובבו כלבי-זאב וקוף. נוסף לזה היה שם בחור. "אנשי המשטרה ביקשו מהבחור לפתוח

לברט היה נותן לי ולאחותי לעשן חשיש. הייתי מקבלת את הכסף של הגברים שהיו שוכבים עם אחת משלושתינו. כשהיינו חוזרות לבית של אלברט, הייתי